

NADĚJE

Časopis Nadace pro
transplantace kostní dřeně
a Českého národního
registru dárců dřeně

www.kostnidren.cz

Srdcařka roku
má velké srdce

str. 3

Neváhala jsem
ani sekundu:

str. 4

Cesta, na
jejimž konci
Je záchrana života:

str. 6-7

Velká radost: Cena VIA BONA pro naši spolupracovnici Zdenku Wasserbauerovou

*Cenu Zdence Wasserbauerové předal Richard Stonavský,
ředitel vnějších vztahů Vodafone CR*

DMS KOSTNIDREN na číslo **87777**

cena SMS je **30,- Kč** | nadace obdrží **28.50,- Kč**
účet nadace: 4343043/0300

doc. MUDr. Samuel Vokurka, Ph.D.,
předseda správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně

Milé dámy a pánové,
v předvánočním čase bych vám všem především rád popřál vše dobré a radostně v plném pocitu fyzického i duševního zdraví. Současně bych vám velmi rád poděkoval také za veškerou pomoc a podporu našemu programu a veřejně pak vyjádřil uznání a vděk všem, kdo se podíleli na přípravě Benefičního večera v Divadle J. K. Tyla v Plzni v květnu 2015. Tento večer měl kromě společenského významu také formát připomínky primáře Vladimíra Kozy - zakladatele nadace a registru.

Další významnou osobností, jejíž zásluhy nejen za rozvoj programu dárcovství kostní dřeně v naší zemi musí být zmíněny, a které byly oceněny, je paní doc. MUDr. Adéla

Bártová, CSc., z Olomouce. Na scéně Státní opery v Praze jí byla předána Cena Ď Nadace pro transplantace kostní dřeně a citován dopis adresovaný paní docentce od primáře Kozy k významnému životnímu jubileu v roce 2011: „To Vaše lidská a morální autorita, nesmírná profesionalita a přirozený respekt u tolika dalších lidí pracujících na poli HLA v naší republice a v zahraničí pomohly tehdy zásadním způsobem k založení Českého národního registru dárců dřeně.“ Paní docentka převzala ocenění a vyzdvihla význam celého olomouckého dárcovského a laboratorního centra jako celku.

Do třetice bych pak chtěl připomenout i dlouholetou aktivitu paní Mgr. Marie Helmové a jejich studentů z Gymnázia Ludka Pika v Plzni, kteří od května 1996 zorganizovali již 37 sbírkových akcí s dosavadním celkovým výtěžkem 2 923 445 Kč - poslední sbírka proběhla v listopadu 2015 a na ní se podařilo vybrat 142 715 Kč. Studentské sbírky byly původně organizovány ve formě příspěvku od řidičů za umytí skel aut u benzínových pump - tuto formu sbírek pak převzalo skautské hnutí Junák a probíhají doposud pod heslem Společně proti leukémii. Od roku 2003 pak studenti Gymnázia L. Pika realizovali sbírky pod vedením M. Helmové v rámci nyní již tradičních Sluníčkových sbírek, které se pak v posledních letech daří díky pomoci Jitky Langerové rozvíjet i na dalších školách v republice.

Nadace se těší na další spolupráci se všemi v dalším roce a děkuje za podporu.

Samuel Vokurka

Mgr. Daniel Pagáč, MBA,
ředitel ČNRDD

Vážení přátelé,
vloni na podzim jsme s velkou radostí přivítali v našem registru jubilejního 50 000. dárců kostní dřeně. Za poslední rok si do našich řad našlo cestu dalších deset tisíc nových dárců, což představuje rekordní skok v celé historii ČNRDD. V současné době tak máme již přes **60 000** lidí ochotných, kdykoliv to bude třeba, věnovat kousek sebe pro záchranu života druhého člověka. K tomuto úspěchu nám všem gratuluji!

Významný podíl na tomto krásném čísle mělo několik jedinečných akcí.

Na přelomu jara a léta nás podpořila televize Nova projektem „Zapište se někomu do života“ s řadou reportáží o dárcovství kostní dřeně a vysíláním našeho informativního spotu. V průběhu mediální kampaně se zaregistrovalo přes 3 000 nových dárců! V červenci na cyrilometodějských Dnech lidí dobré vůle na Velehradě vstoupilo do registru čtyři sta mladých lidí, na srpnové Barum Czech Rally Zlín se jich zaregistrovalo dokonce šest set v rámci akce „Jedu na dřeň“.

V registru máme mezi sebou člověka, jehož výkony jsou zcela výjimečné. Paní Zdenka Wasserbauerová letos svou náborovou aktivitou přivedla do ČNRDD přes dva tisíce potenciálních dárců, celkově za 18 let své dobrovolnické práce získala pro vstup do našeho registru více než sedm tisíc mladých lidí. Za svou aktivitu získala letos v říjnu prestižní ocenění Za osobní zaujetí – Srdcař roku, které udílí renomovaná Nadace Via Bona za nejvýznamnější filantropický čin jednotlivce v rámci celé České republiky. Paní Zdence k ocenění blahopřejeme, děkujeme za její jedinečnou práci a jsme hrdí na to, že takovou osobnost máme mezi sebou!

Velké a upřímné díky však samozřejmě patří vám všem, kteří jste se v letošním roce na úspěchu registru jakkoliv podíleli.

Vážení přátelé, přeji vám krásné prožití Vánoc a do roku 2016 hodně štěstí, především však pevné zdraví.

S přátelským pozdravem

Daniel Pagáč

ČNRDD dosáhl počtu 60 000 zaregistrovaných dárců kostní dřeně

Ilustrační foto z Barum Czech Rally Zlín

Český národní registr dárců dřeně, jehož programem je soustavně budovat funkční databázi dobrovolných dárců kostní dřeně a jejím prostřednictvím pomáhat uskutečňovat nepřibuzenské transplantace dřeně maximálnímu počtu nemocných, dosáhl k 15. říjnu 2015 počtu 60 000 zaregistrovaných dobrovolníků.

60 000. potenciálním dárcem je muž, který se zaregistroval v Dárcovském centru v Olomouci.

ČNRDD má jako jediný registr dárců kostní dřeně ze zemí střední a východní Evropy světovou akreditaci WMDA v nejvyšší možné kategorii „Full accreditation“ již od roku

2005, v pravidelných intervalech 4 let znovu obhajovanou. Akreditace (poslední znovuhájení v říjnu 2014) je důkazem, že ČNRDD poskytuje služby, které mají garantovanou kvalitu podle nejpřísnějších mezinárodních standardů.

Srdcařka roku má velké srdce

Kdo ji poznal, ten musel mít radost: Spolupracovnice programu dárcovství kostní dřeně Zdenka Wasserbauerová se stala Srdcařkou roku 2015. 6. října převzala jednu z prestižních cen VIA BONA za filantropii v České republice, cenu Za osobní zaujetí (Srdcař roku).

Ani velvyslanec USA Andrew Sapiro neodolal vyfotit se s naší paní Zdenkou.

Cena VIA BONA je veřejné ocenění jednotlivců i společností za jejich dobročinné úsilí v ČR. Udílí ji Nadace VIA (patří mezi největší a neaktivnější české nadace) pod záštitou velvyslanectví Spojených států amerických. Cena každoročně – letos již po 18. – vyzdvihuje promyšlené a následováníhodné příklady dárcovství, ukazuje nové filantropické trendy a sehrává tak roli jakéhosi majáku, který inspirovuje a ukazuje cestu k lepší společnosti.

Hodnotící na nikom a ničem nezávislé komise složené ze zástupců firem, společností, neziskových organizací, novinářů a odborné veřejnosti vybraly letos vítěze v celkem sedmi kategoriích.

Cena Za osobní zaujetí je udělována tomu, kdo se dlouhodobě a s výrazným osobním nasazením angažuje ve prospěch dobročinných projektů nebo konkrétní neziskové organizace. A že ji dostala právě Zdenka Wasserbauerová, to určitě ty, kteří se věnují programu dárcovství kostní dřeně, potěšilo.

Od roku 1997, kdy na vlastní oči viděla, jaké fatální následky mohou nastat, když lékaři pro pacienta nenajdou vhodného dárce kostní dřeně, se neúnavně jako dobrovolnice věnuje náboru nových dárců pro ČNRDD i získávání finančních prostředků pro

Bronzová soška „Dárce“ renomovaného českého sochaře, malíře a ilustrátora Františka Skály – cena pro Srdcařku roku

Nadaci pro transplantace kostní dřeně, která rozvoj oboru podporuje. Za 18 let své dobrovolnické práce získala 7 600 nových dárců. Jestliže se každý stý potenciální dárce stane skutečným dárce, můžeme říct, že Zdenka Wasserbauerová (bráno statisticky) pomohla zachránit 76 lidských životů!

Nebylo to jediné ocenění, které letos získala: U příležitosti oslav výročí vzniku československého státu převzala z rukou otrokovických představitelů cenu Osobnost města Otrokovice 2015. Těch Otrokovic, kde se svou bohuľibou činností začala a kde má stálou podporu.

A to víte, že na pódiu při převzetí cen hned začala získávat další potenciální dárce kostní dřeně...

Zdence Wasserbauerové k cenám srdečně blahopřejeme a dodáváme: Jsme šťastni, že Vás máme!

Fota ze slavnostního ceremoniálu Klára Žitňanská

Letošní celostátní Cenu Ď v kategorii Nadace pro transplantace kostní dřeně převzala ve Státní opeře Praha doc. MUDr. Adéla Bártová, CSc.

Cena Ď pro průkopnici transplantační imunologie

Působila profesně na I. interní klinice, v Krevní bance a na Ústavu imunologie Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let byla průkopnicí oboru transplantací imunologie a založila laboratoř pro vyšetřování transplantacních znaků - tzv. lidských HLA antigenů - pacientů a dárců. Její laboratoř získala v r. 1997 jako první v ČR prestižní akreditaci Evropské Federace pro Imunogenetiku (EFI). Velmi se věnovala výuce studentů lékařské

fakulty, z nichž řada se stala rovněž uznávanými odborníky v oboru imunogenetiky v ČR i zahraničí.

Díky zásadní osobní podpoře Adély Bártové se mohla významně rozvinout činnost Českého národního registru dárců dřeně, a proto si jí primář Vladimír Koza nesmírně vážil. Velkou úctou a respekt k ní cítí další lékaři, kteří se věnují transplantacím kostní dřeně v Plzni a ostatních transplantacních centrech v republice.

Neváhala jsem ani sekundu

V polovině letošního května odstartovala televize NOVA další mediální kampaň na podporu dárcovství kostní dřeně. Po dobu několika týdnů vysílala v různých pořadech informace o tom, jak je darování dřeně život zachraňující. Jistě nejpůsobivější pak byl vysílaný třicetivteřinový spot, ve kterém účinkovala holčička Anička a sportovní moderátorka Inna Puhajková. Inna Naději odpověděla na několik otázek:

Když jarní mediální kampaň začala, měl Český národní registr dárců kostní dřeně zapsaných 51 155 potenciálních dárců. Před několika týdny překročil tento počet šedesátitisícovou hranici. Jaký z toho máte pocit?

Je to pro mě úplně nová informace a mám z ní obrovskou radost. Je to neuvěřitelné číslo, až takový nárůst jsem nečekala. Ale i kdyby přibýlo do registru třeba jen tisíc nových dárců, radovala bych se. Každý, kdo se rozhodne do registru vstoupit, je velmi důležitý a je velkou nadějí pro někoho nemocného.

Vy sama jste se 25. května stala součástí velkého společenství těch, kteří by v případě potřeby svoji dřeň nevléčitelně nemocnému pacientovi darovali. Přemýšlela jste o tom dlouho, že se k potenciálním dárcům připojíte?

Po té, co jsem se dozvěděla všechny potřebné informace, jsem neváhala ani sekundu. Víte, dříve jsem si myslela, že je to velice náročný a bolestivý zákrok, což si bohužel mylně myslí většina lidí. Proto jsem se rozhodla registrovat a snažila jsem se o tom co nejvíce informovat ostatní, třeba i na své sociální síti. Aby se co nejvíce lidí dozvědělo, jak je to jednoduché a hlavně bezbolestné. Je to ideální varianta například pro ty, kteří nemají

peníze na rozdávaní, ale chtějí nějakým způsobem pomáhat ostatním.

A pokud by nastal ten okamžik, kdy by Vás oslovili s tím, že skutečně právě Vaše kostní dřeň může pomoci někomu neznámému u nás či kdekoli ve světě?

Neváhala bych. Je mi to jedno, jestli pomůžu někomu v Česku nebo v zahraničí. Otec mé kamarádky z dětství nedávno onemocněl leukémií, tady mu bohužel vhodného dárce nenašli, ale měl obrovské štěstí. Našli mu dárce z Německa, který měl 100% stejné transplantační znaky. Myslím, že je to skvělé, když si registry dárců dřeně z mnoha zemí vycházejí vstříc. Nikdy nevíme, kdy tu pomoc bude potřebovat někdo z naší rodiny nebo my sami.

Holčička ve spotu prožívá těžké chvíle, když se bojí o svou milovanou maminku. Je to velký stín na jejím dětství. Jaké Vy jste měla dětské roky?

Do pěti let jsem vyrůstala na Ukrajině a rodiče neměli moc peněz. Dětství jsem měla skromné, ale o to krásnější a moc ráda na to vzpomínám. Lezla jsem po stromech, stavbách, prostě pořád lítala někde venku a často bosá :) Měla jsem takové free dětství.

Váhala jste, když Vás požádali, abyste se stala ambasadorkou celé kampaně? Máte přece tolik aktivit...

Kampaň mě oslovila, proto jsem souhlasila hned. Byla jsem přesvědčená, že je to něco, co udělat chci, a to od srdce. Proto jsem vůbec neváhala.

Říká se, že my Češi jsme lhostejní k starostem druhých, hledíme si především sami sebe. Vy pocházíte z Ukrajiny, do Čech jste se přestěhovali, když jste byla malá. Často pobýváte ve světě, můžete tedy srovnávat...

Neházela bych všechny Čechy do stejného pytle. Myslím, že se v tomhle ohledu hodně zlepšili. Poslední dobou si čím dál víc všímám, že o sobě tady lidé více přemýšlejí a více na sobě pracují, myslím na své duchovní stránce a to je dobře. Myslím, že například s Amerikou, kde jsem pár let žila, se určitě srovnávat nemůžeme. Jsme malá země a máme mnohem menší možnosti.

Blíží se Vánoce, pro mnohé nejkrásnější svátky v roce. Jak se na ně těšíte a jak je prožíváte se svými blízkými?

Nejvíce se těším na ten předvánoční čas, vánoční trhy, svařák, pečení cukroví a pohádky. Naopak se netěším na zácpy, které v Praze běžně těsně před Vánoci vznikají, a přeplněná obchodní centra.

Od Vánoc je jen skok do nového roku. Co byste popřála čtenářům Naděje do roku 2016?

Možná to bude znít jako klišé, ale hlavně zdraví. Čím jsem starší, tím více si uvědomuji, jak je důležité. Můžete mít všechno, po čem toužíte, ale když nejste zdraví, tak je vám to k ničemu. Také samozřejmě přeji všem hodně lásky a vnitřní spokojenosti.

Neváhali, přijeli a darovali...

... od dubna 2015 do října 2015 krvetvorné buňky neznámému nemocnému. Děkujeme.

Jan Chaloupka
25 let
Ústí nad Orlicí

Jakub Zahradník
20 let
Horní Houževce,
o. Ústí nad Orlicí

Marcela Jírová
26 let
Jičín

Martin Pešta
44 let
České Budějovice

Miroslav Daniel Novotný
23 let
Rakovník

Aleš Michalica
39 let
Dobrá Voda u Hořic,
o. Jičín

Pavel Havelka
37 let
Nahořany, o. Náchod

Petr Fejt
44 let
Plzeň

Robert Vlček
39 let
Rudolfovo,
o. České Budějovice

Radim Minarz
33 let
Karviná-Hranice

Benjamin Babej
26 let
Karlovy Vary

Adam Trnka
28 let
Brno

Jan Šink
27 let
Darkovice, o. Opava

Stačí zkumavka krve!

Vstupem do Českého národního registru dárců dřeně může pomoci každý - vy, vaše rodina, kamarádi i kolegové z práce.

Ideální věk 18–35 let.

www.kostnidren.cz

Prosíme všechny registrované dárcy kostní dřeně, aby všechny své osobní změny (bydliště, jméno, telefon, mail) zaznamenali do formuláře pro hlášení změn kontaktu na dárcy. Najdete ho na webových stránkách ČNRDD a je univerzální pro všechna dárcovská centra: www.kostnidren.cz/registr/darci/zmena.php

Grantové programy poskytnuté Nadací pro transplantace kostní dřeně v roce 2015	Poskytnuté částky
Podpora nemocných v souvislosti s transplantací a onkologickou léčbou	125 000 Kč
Rozvoj dárcovství kostní dřeně a krvetvorných buněk	2 300 000 Kč
Výzkum v oboru hematologie, onkologie a transplantační medicíny	314 500 Kč
Vzdělávání v hematologii, onkologii a transplantační medicíně	207 000 Kč
Celková suma poskytnuté částky v průběhu letošního roku	2 946 500 Kč

Máme radost, že dárci kostní dřeně využívají nabídky Klubu příznivců Nadace pro transplantace kostní dřeně

(<http://nadace.kostnidren.cz/cz/sekce/klub-priznivcu-nadace-41/>)

Dárcy Milan Polívka navštívil s rodinou ZOO Praha.

Sluníčkové sbírky přibývají

Kromě tradičních Sluníčkových sbírek v Plzni probíhají i na dalších místech.

Žáci ZŠ Heřmanova Huť společně s učiteli uspořádali v polovině června Sluníčkovou sbírku v Heřmanově Huti. Pro Nadaci se podařilo vybrat 8 699 Kč.

Další se konala 19. 11. v Blovicích (uspořádali ji studenti blovického gymnázia)

V prosinci proběhne sbírka v Opavě (4. 12. ji uspořádá opavské Mendelovo Gymnázium), v Liberci a ve Štětí, další sbírky jsou naplánované na jaro.

Cesta, na jejímž konci je záchrana života

V Českém národním registru dárců dřeně je v současnosti registrováno přes šedesát tisíc potenciálních dárců krvetočných buněk, které mohou někomu zachránit život. Mnozí z těch, kteří ještě nebyli osloveni, si kladou otázku: Pokud právě já budu tím, kdo může pomoci konkrétnímu pacientovi, jak to probíhá?

Přemek Král a Lukáš Maleček jsou bývalí spolužáci ze Střední školy automobilní v Ústí nad Orlicí (odkud se do registru zapsalo několik set studentů). Po letech se potkali právě při odběru periferních buněk na separátoru v Plzni.

Aktivace, typizace

Představme si, že právě teď leží na některé z šesti českých nemocnic, které se zabývají transplantací kostní dřeně (5 pro dospělé pacienty a jedna pro děti) nebo kdekoliv ve světě pacientka, dejme tomu Hedvika X, u níž lékaři potvrdili, že život jí může zachránit jen transplantace kostní dřeně. V Českém národním registru dárců dřeně hned nažhaví počítače a rozeběhnou předběžně vyhledávání. Když chytrý program najde potenciálně vhodné registrované dárce, dochází k aktivaci. „Následuje typizace předběžně vhodných dárců, při níž se podrobně vyšetřují jejich transplantační antigeny. Typizaci provádíme v Plzni, u většiny dárců máme uschovaný vzorek DNA, aby dárci kvůli tomuto dovyšetření nemuseli jít na nový náběr do svého dárcovského centra“ vysvětluje MUDr. Jana Navrátilová z ČNRDD.

Když se ukáže, že typizační znaky krvetočných buněk (10 je těch hlavních) jsou s pacientovými téměř shodné nebo zcela shodné, může si transplantační centrum z potenciálně vhodných dárců vybrat i podle toho, zda je to muž, žena, kolik váží, kolik je mu let. Kvůli co nejlépejší transplantaci kostní dřeně

jsou nejvhodnější mladí, urostlí muži, ale rozhodně to není bezpodmínečný předpoklad.

„Potenciální dárce je poté pozván do dárcovského centra, kde je seznámen se způsobem odběru krvetočných buněk, vybere si, který mu více vyhovuje a vypíše a podepíše potřebné dokumenty. Dárcovské centrum vzorky odešle do transplantačního centra a samo vyšetří infekční markery. Pokud není dárce vyzván k darování dřeně do dvou měsíců, znamená to, že tentokrát byla využita dřeň jiného dárce, ale zůstává v registru a je s výhodou, že byl důkladně vyšetřen,“ říká Jana Navrátilová.

Předodběrové vyšetření

Pokud je dárce, říkejme mu třeba Karel Y, vyhodnocený jako nejlepší z možných pro pacientku Hedviku X, pracovníci work-up centra ho telefonicky kontaktují a ubezpečí se, že je opravdu ochotný buňky darovat a nic se nezměnilo v jeho zdravotním stavu. „V kladném případě mu kolegyně, které mají na starosti tzv. work up centrum sdělí časový plán. Určí, kdy dárce přijede do Plzně na předodběrové vyšetření, které se dělá většinou tři týdny před vlastním odběrem. Domluví se, který ze

2 způsobů odběru preferuje. Pokud je zdaleka, může přespat v nadačním centru, plzeňském hotelu U Pramenů,“ popisuje dále lékařka.

Při vyšetření se s ním opět důkladně probere oba způsoby odběru, průběh, i teoreticky možné komplikace (které jsou ovšem zanedbatelné). A definitivně se potvrdí způsob odběru, ke kterému se dárce rozhodl. Při vyšetření rovněž vyplní dotazník o zdravotním stavu a souhlas s celou procedurou odběru. Možná si řeknete, že je s tím spojená spousta papírování, ale věřte, zbytečné to není.

Dárce je rovněž kompletně interně vyšetřen. Dárkyně jsou poučené, že v době odběru dřeně nemohou být těhotné. „Finálně se domluví časový harmonogram. V případě, že se dárce rozhodne pro odběr periferních krvetočných buněk, podstoupí po 5 dnech před vlastním odběrem v místě bydliště aplikaci růstového faktoru. Dostane potřebná telefonní spojení s tím, že kdyby nastaly jakékoliv problémy, musí se hned ozvat. Příjemce je totiž mezitím připravován na transplantaci, podstupuje intenzivní chemoterapii a někdy i celotělové ozáření, v tom období se už stává závislý na tom, aby skutečně dostal krvetočné buňky.“

Nicméně dárce má stále možnost odstoupit. Měl by však toto rozhodnutí učinit před zahájením přípravy, protože pak je nemocný ohrožen na životě.

Vlastní odběr

Karel Y se v našem fiktivním příběhu rozhodl pro odběr periferních krvetočných buněk. Přijel tedy do Plzně k hospitalizaci večer před odběrem.

„Druhý den ráno proběhnou ještě kontrolní biochemické náběry a napojíme ho na separátor. Když má „dobré“ žíly na rukou, probíhá separace přes periferní žíly, pokud ne, separace probíhá přes žílu v třísele. V tom případě je mu v lokální anestezii zavedena kanyla, což dárce toleruje dobře a vlastní separace je potom pro něj i příjemnější.“ Vlastní odběr trvá přibližně 4 hodiny, dárce se může dívat na televizi. Pakliže se odebere dostatečné množství krvetočných buněk a odběr probíhal přes periferní žíly, tak může dárce odpoledne odjet domů. V opačném případě probíhá odběr ještě druhý den. Také, když má dárce zavedenou kanylu do třísla, odchází až druhý den po separaci.

Jakub Novák při separaci periferních buněk. Stal se rovněž neúnavným propagátorem dárcovství kostní dřeně.

Michal Zach věnoval periferní buňky již 2x.

Pokud by Karel Y upřednostnil odběr kostní dřeně, mohl by přijet až ráno před dnem D. „Je rovněž hospitalizován, proběhnu biochemické náběry a navíc anesteziologické vyšetření. Vlastní odběr kostní dřeně z pánevní kosti probíhá na operačním sále v celkové narkóze. Trvá kolem hodiny, kdy dárce vše zaspí, pak ještě odpočívá a je sledován na oddělení. Druhý den se z Plzně vrací domů, třeba až na severní Moravu,“ informuje Jana Navrátilová. Je třeba zdůraznit, že odběr není financovaný, je jen morálně ohodnocený, a jedině, na co má dárce nárok, je volno z práce a hrazená cesta.

Zvolíme-li znovu příjím, zdravé buňky Karla Y dostane nemocná Hedvika X.

Vždy, když život zachraňující buňky cestují ve speciálním chladicím boxu po republice nebo mimo ni, musí být v péči osobního, speciálně vyškoleného kurýra. Jsou samozřejmě vzácné nad zlato, proto je kurýr musí mít neustále u sebe. V letadle dokonce nemohou být v zavazadlovém prostoru kabiny cestujících, ale pod jeho sedadlem, s sebou si je kurýr bere i když jde na toaletu.

Dřeň získaná od dárce se musí podat pacientovi do 24 hodin, periferní krevetvorné buňky do 48 hodin. Transport krevetvorných

Dárce Jiří Mikiska na odchodu z HOO FN Plzeň po odběru kostní dřeně s lékaři a sestrami

Záchrana na dosah

Periferní krevetvorné buňky, vyseparované v našem případě z krve Karla Y, ihned ve speciálním vaku putují do špičkové laboratoře Hematologicko-onkologického oddělení plzeňské fakultní nemocnice. (Stejně je to v případě odběru kostní dřeně). „Laboranti spočítají, zda je jejich počet pro transplantaci dostatečný a vzápětí zdravé buňky, které se ve speciálním vaku na pohled neliší od krevních derivátů, putují za pacientem. Cestují pak ze šestého do osmého patra v lochtotínském areálu FN Plzeň, kde provádíme transplantace a nebo cestují po republice či do světa,“ usmívá se Jana Navrátilová. Ať je to v místě odběru nebo na druhém konci zeměkoule, krevní cestou jsou nakonec aplikovány konkrétnímu pacientovi, kterému tak dají naději na uzdravení.

buněk většinou zajišťuje registr či transplantáční centrum, které buňky žádalo. A vzhledem k tomu, že v naší republice převažují dovozy krevetvorných buněk ze zahraničí, musí je řešit také koordináční centrum našeho registru. „Někdy je to ale docela napínavé připravit časový harmonogram transportu, aby se zachovaly nutné předpoklady včasného doručení. Když jsme začínali, nejvíc proti nám hrála příroda. V zimě například byly rušené letecké spoje kvůli přívalům sněhu. Poté si s námi zahrála i sopka na Islandu, protože kvůli sopečnému popelu letadla rovněž nelétala, několikrát nám zkomplikovali cesty i odboráři aerolinek, když vyhlásili stávkou. Ale přes tyto potíže se daří pokaždé dopravit buňky, na něž už čeká k transplantaci připravený pacient, včas,“ potvrzuje Jana Navrátilová.

Kurýr na cestách

ČNRDD má proškoleno 12 zkušených „mezinárodních“ kurýrů, kteří zajišťují transport periferních krevetvorných buněk nebo kostní dřeně ze zahraničí do Čech. Často kurýři putují do Německa, Polska, ale i Ameriky. Na požádání zahraničního registru dárců dřeně zajišťují i vývoz buněk do ciziny.

„4 místní“ kurýři zajišťují přepravu z místa odběru (Odběrové centrum ČNRDD Plzeň) do transplantáčních center v České republice.

Co se také kurýrovi při cestě stalo (ale nakonec to dobře dopadlo):

Kostní dřeň měl kurýr dopravit z Mnichova do České republiky. Kvůli špatnému počasí neletělo letadlo, bylo tedy rozhodnuto o přepravě vlakem. V koordináčním centru objednali převoz sanitou z plzeňského Hlavního nádraží do jedné z českých nemocnic, kde bylo vše připraveno na transplantaci. Chybička se vloudila, sanitka čekala na pražském Hlavním nádraží. Jiný vůz záchranné služby proto s kurýrem vyrazil ku Praze, naproti mu vyjel ten z Prahy a vzácný náklad si kurýři předali u Berouna.

Kurýr měl přivést darovanou kostní dřeň z amerického Bostonu. Odběrové centrum, kde odběr proběhl, kurýra na cestu vybavuje takzvaným produktovým listem, protokolem o štěpu, kde je informace o počtu buněk a další údaje. Připravený nebyl a kurýr čekat nemohl, v Čechách už byl pacient připravený k transplantaci. Pracovníci centra se dušovali, že dokument ihned zpracují a pošlou elektronicky. Celou cestu přes oceán s kurýrem komunikovali a slibovali, že už už bude. Nebyl. Kurýr tedy dovezl dřeň na místo určení bez protokolu, transplantáční centrum si muselo výsledek odběru zjistit samo. Jak to v Bostonu zdůvodnili? Neměli dostatek času. Jak se zdá, Boston je od nás příliš blízko.

Horde zázitků měl také kurýr, který létal do izraelského Tel Avivu. Tak například jeden úsměvný: Kurýr pro krevetvorné buňky odlétal z pražského letiště v 11 hodin večer, do Tel Avivu dorazil ve 4 ráno. V hotelu se tak záhy ubytovat nemohl, tak šel relaxovat na nedalekou pláž. Jenže na sluníčku usnul, a tak, když se vrátil domů, „ladil“ s krevetvornými buňkami, neb byl červený jak Indičan.

Osmičky mi nosí štěstí!

Potkáváme se na regionálních setkáních pacientů a přátel Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň, kam ji pokaždé doprovází manžel. I on se chce dozvědět co nejvíc o možnostech, které podpoří těžce získané zdraví jeho manželky.

Stanislava Brázdová to vůbec nemá jednoduché. Už deset let se stará o nemohoucí maminku a do toho musela bojovat s vážnou nemocí. Vypukla tři roky poté, co začala o svou matku u nich doma pečovat. „Byla jsem velmi unavená, všechno mě bolelo. Nejdřív jsem si myslela, že únava je z péče o maminku, protože jí pomáhám s hygienou, se vším. Lékaři mi předepsali rehabilitace a rehabilitační lékařka mi doporučila, abych si nechala vyšetřit vzorek krve,“ popisuje začátek té katastrofy.

Vyšetření upozornilo na špatný krevní obraz a dostala proto doporučení na Hematologicko-onkologické oddělení FN Plzeň, kde jí odebrali malý vzorek kostní dřeně. Bohužel prokázal akutní leukemii. „Ihned jsem musela nastoupit na HOO k hospitalizaci. To pro mne byla velká rána. Moje první myšlenka byla - kdo se postará o maminku?“

Vyřešilo se to rychle. Dcera, která právě byla na mateřské dovolené, se k rodičům z Blovic, kde žije, nastěhovala do jejich domu v nedalekém okolí a péči o svou babičku převzala.

Nástup do nemocnice samozřejmě nebyl pro paní Stanislavu jednoduchý. „Nejdřív jsem nevěděla, co mi vlastně je, když jsem viděla nápis Hematologicko-onkologické oddělení, začaly se mi podlamovat nohy hrůzou. Ale přijetí bylo moc hezké, lékaři byli hodní, příjemní, stejně tak sestřičky, zvykla jsem si rychle. Těžká chvíle samozřejmě nastala, když mi lékařka po vyšetření všech krevních testů oznámila, že jsem přišla na poslední chvíli, pokud nepodstoupím transplantaci kostní dřeně, zbývá mi měsíc života. Začali ihned hledat vhodného dárce. Z rodiny bohužel nepřípádal nikdo v úvahu. Ležela jsem na sterilním pokoji dva měsíce, při chemoterapiích mi bylo hodně nevolno, zhubla jsem 15 kilo.

Pak mi řekli dobrou zprávu, že vhodného dárce kostní dřeně pro mne našli. Nemohla jsem tomu uvěřit (hlas se jí zlomil), že někdo pomůže, když potřebuji, že je tak obětavý!“

Měsíc pak pobyla doma a poté se na oddělení vrátila. Transplantace proběhla osmého. „Osmičky mi celý život nosí štěstí,“ prozrazuje Stanislava Brázdová. Na co myslela, když jí začaly do žíly kapat zdravé krevtorné buňky? „Že je to zázrak, když se našel někdo, kdo mi dal kus sebe. Nechal doma vše a přijel a nechal si dělat bolest, i když prý není velká. Chtěla bych mému dárci poděkovat, přestože jsem si vědoma, že dík nelze vůbec vyjádřit slovem. Narodila jsem se znovu. A úžasný byl okamžik, když mi řekli, že moje tělo cizí dřeň přijalo a začalo tvořit nové buňky.“

Na jednotce intenzivní péče HOO Plzeň ležela po transplantaci měsíc. „Tehdy ještě žil primář Vladimír Koza, na něj jsme se vždy těšili, až přijde na vizitu. Byla s ním velká legrace, měl k pacientům úžasný vztah. Vzpomínám také na přátelského doktora Tomáše Svobodu, který byl můj ošetřující lékař na sterilním pokoji, a pak ambulantní lékař. Ale bezvadní byli všichni, bez nich bych tu nebyla. Dva roky jsem se ještě bála, jestli budu skutečně v pořádku, třásla jsem se před každou kontrolou. Nějaké problémy byly a jsou pořád, hlavně oči mě zlobí, ale jinak je to zvládnuté dobře.“

Doma bylo v době její hospitalizace i po návratu díky dceři a jejímu otci o všechno postaráno. „Když jsem přišla z nemocnice, byla jsem zpočátku tak unavená, že jsem nemohla vylézt do schodů, kde máme ložnici. A když jsem se tam vyškrábala, musela jsem si lehnout,“ usmívá se.

Trvalo to měsíc, než se dala trochu dohromady. Velkou zásluhu na návratu manželky do normálního života má právě manžel Jan. „Chodil za mnou do nemocnice každý den, dodával mi odvalu a sílu žít a uklidňoval mě dobrými zprávami z domova.“ Manžel v té době pracoval jako náměstek policejního prezidenta a domluvil se svým nadřízeným, brig. gen. Oldřichem Martinů realizaci kampaně dárcovství kostní dřeně mezi policisty, tak jak o to usiloval primář Koza. Dnes je v řadách potenciálních dárců dřeně značný počet mladých pracovníků policie, a to nás oba těší.

Než paní Stanislava onemocněla, jezdil její manžel z Prahy jen na víkendy. V době, kdy nemoc naplno propukla, si vzal volno a poté se rozhodl z pražského zaměstnání odejít. Nějaký čas s manželkou zůstal doma, a pak začal pracovat v Plzni, odkud to má domů blíž.

Vůbec celá rodina drží hodně pohromadě. Když maminka onemocněla, syn David měl před svatbou. Tehdy ji zrušil. Později se přihlásil do ČNRDD, aby, když sám nemohl své matce pomoci, případně zachránil život někomu jinému. Dnes stejně jako jeho sestra jezdí k rodičům o víkendech a zastanou, co je potřeba. Čtyři vnoučata zas utíkají za jezevčíkem Filipem, kočkami, krmí slepice a králíky. Paní Stanislava se dál stará o maminku, a když přijedou potomci, naváří, napeče. „Často i v týdnu upeču nějakou dobrotu a odvezu jim ji.

(směje se). A jaké mám přání? Abych byla v pořádku a mohla celé rodině pomáhat,“ zvažní nakonec Stanislava Brázdová.

Těším se, až se zase potkáme na setkání pacientů a přátel HOO Plzeň, kde je pokaždé báječná atmosféra. Ti, kteří se účastní, vyslechnou společně přednášku, která přiblíží způsoby léčby závažných onemocnění krevtvorby i možnosti opětového zapojení do běžného života, když se nemoc podaří pokořit. Dostanou odpovědi na otázky, které je trápí, vzájemně si předají své zkušenosti. A pak si poslechnou nějaké pěkné hudební vystoupení, které pokaždé zajistí pořadatel těchto setkání, mladý lékař Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň Martin Pachner, sám výborný muzikant.

Dárce, který se jen tak nezalekne!

Ivana Rezková byla v den, kdy se Josef Dlouhý stal skutečným dárce krvetvorných buněk, náhodou na kontrole. A tak se přišla na svého kamaráda podívat.

Tak tenhle mladý muž by se primáři Vladimíru Kozovi jako dárce určitě líbil – je mladý (27 let), zdravý, urostlý, navíc prosím hasič! Tedy přesně takový, které zakladatel Českého národního registru dárců dřeně hledal. Josef Dlouhý v únoru tohoto roku opravdu věnoval své životadárné buňky pacientovi se zhoubným onemocněním krvetvorby.

To bylo tak: v Kasejovicích na jižním Plzeňsku žije mladá žena, která bojovala s leukémií. Když se Kasejovičtí dozvěděli, že zachránit ji může pouze transplantace kostní dřeně, řada přátel a známých přijela na Hematologicko-onkologické oddělení FN Plzeň nechat si vyšetřit vzorek krve, zda by nebyly právě jejich tkáňové (HLA) znaky shodné s jejími. „Jezdilo tam určitě hodně lidí, protože když jsem tam přijel se sestrou, hned nám řekli - Vy jdete za Ivankou Rezkovou, tak to půjdete tudy a tudy;“ směje se Josef Dlouhý. Kostní dřeň nikoho z nich pro Ivanku vhodná nebyla, ale ČNRDD našel vhodného dárce a podstoupila transplantaci.

V registru už Josef zůstal, co kdyby mohl v budoucnu někomu pomoci? A bylo to hodně dobře, že se tak rozhodl, protože letos v únoru daroval své periferní krvetvorné buňky. „Známi se mi divili, že jsem do toho šel, když je to pro někoho cizího, a že to bolí. No, už jsem zažil větší bolest... dozvěděl jsem se, že mé buňky transplantovali stejně staré slečně. Vidíte, mám někde spřízněnou duši!“ směje se. Vzápětí zvažní: „Kdybych to měl udělat znovu, ani trochu bych se nerozmýšlel.“

Představte si, jaké osud dokáže vykouzlit situace – když byl Josef napojený na separátor, přišla ho pozdravit Ivanka Rezková, která byla ten samý den na kontrole. (Dopadla výborně). „Znám ji od malička, je moc hodná a jsem rád, že se jí daří dobře.“

Josef Dlouhý má vůbec pro strach udělat. Od osmi let jezdil na terénních motorkách a teď má čtyřkolku. Od deseti let „je u hasičů.“ Zážitek má spoustu, protože se na zásazích kasejovické výjezdové jednotky dobrovolných hasičů účastní od 15, 16 let (to nikomu neříkejte, oficiálně se to smí až s plnoletostí). Zasažoval u dopravních nehod, u požárů domů, kde se prodíral plameny v dýchacích přístrojích.

A jak jinak žije Josef, nesoucí křestní jméno po tátovi i po dědovi? Dělá zámečnické práce, ale klíče si nepředstavujte. Jsou to jeřábové dráhy, konstrukce, vrata, kovová zábradlí. Není divu, že má dobrou fyzickou. Ještě vloni boxoval. Navíc jezdí do Plzně a do Blatné do fitness center. Často také ve „fitku“ trénuje svou přítelkyni. S dědou myslivcem chodí do lesa... a tam přece nesmí nikdo, kdo se bojí!

Český skokový pohár finančně podpořil ČNRDD

V neděli 27. září vyvrcholil v Olomouci 14. ročník Českého skokového poháru. Na jeho závěr představitel Asociace ČSP předal našemu registru šek na 117 660 Kč.

Letošní závody nebyly pouze ve znamení sportovních výkonů a medailí. V neděli se konala aukce dárkových předmětů, čímž vyvrcholil celoroční charitativní projekt Asociace ČSP na podporu Českého národního registru dárců dřeně. Z každého uskutečněného startu při letošním ročníku ČSP bylo věnováno na konto našeho registru 10 korun. Po sečtení všech dílčích darů a výtěžku olomoucké dražby se dosáhlo na celkovou sumu 117 660 Kč.

Připomeňme, na co jsou sponzorské získané peníze použity: Každý odebraný vzorek krve zájemce o vstup do ČNRDD je třeba laboratorně analyzovat. Tento rozbor stojí 1500 až 2000 Kč a není hrazen z veřejného zdravotního pojištění, ani z žádných jiných veřejných peněz. Hradit ji musí ČNRDD sám z vlastních finančních zdrojů.

Pražští strážníci již počtvrté posílili řady dárců

Nováčky Městské policie hlavního města Prahy rozšířili řady svých kolegů, kteří se již vloni a předloni stali potenciálními dárci dřeně. Svým rozhodnutím přišli na pomoc nemocným, jejichž životy v budoucnu ohrozí leukémie a další závažné nemoci krvetvorby, a jejichž jedinou šanci na uzdravení bude transplantace kostní dřeně. Zároveň tak vyjádřili obdiv i úctu jednomu z kolegů – Svatopluku Houšťovi, který dárce dřeně v roce 2008 zachránil život jinému člověku.

V současné době je v registru zapsáno více než 80 strážníků z řad Městské policie Praha. MUDr. Michaela Kořánová z Ústřední vojenské nemocnice Praha-Střešovice, která odběr strážníků prováděla, všem, kteří se zajímali o vstup do registru, vysvětlila: „Není se čeho jakkoliv obávat. Samotný odběr neboli a dárce nemůže absolutně nijak zdravotně uškodit.“

Leukémie a já

Jitka Košíňová (s megafonem) při výstupu na Sněžku

V červenci to byly dva roky, co jsem po transplantaci kostní dřeně sotva chodila po chodbách hradecké nemocnice a můj bratranec mě motivoval větou ... za rok spolu půjdeme na Sněžku. Loni jsme tento výstup skutečně uspořádali a všichni jsme si, včetně mě, na Sněžku vyšlápli.

Nebylo to snadné, ale dokázala jsem nejen sama sobě, ale i ostatním, že když člověk bojuje a má podporu rodiny a přátel, tak se vše dá zvládnout snadněji. Letos 5. září jsme pochod uspořádali znovu a sešlo se nás již 300. Podpořila nás jak Nadace pro transplantace kostní dřeně, tak i lékaři z oddělení hematologické Fakultní nemocnice Hradec Králové. Současně se na pochodu konala sbírka pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně a vybralo se 45 360,- Kč

Pochod se stal tradicí a je podporou jak pro pacienty po transplantaci kostní dřeně, tak i pro lidičky, kteří s diagnózou nádorů krevetvorby teprve bojují.

Zároveň vzniká i edukační DVD, kterého se ujal producent Ondřej Trojan.

Cílem DVD je seznámit, provést diváky a připravit na vše, s čím se pacienti na své ces-

tě od vyslechnutí diagnózy až po uzdravení setkají. Zrušit předsudky potencionálních dárců. Například to, že když budu zaregistrovaný, stejně to nikomu nepomůže a že darování kostní dřeně bolí.

Pojďme společně zachránit další životy tím, že nás podpoříte ve tvorbě filmu Leukémie a JÁ, který osloví další dárce.

Věříme, že nás podpoříte v tomto unikátním projektu a všichni společně dokážeme zachránit lidský život, i kdyby to měl být jenom jeden !!!

Vaše Jitka Košíňová

Stačí poslat finanční podporu
na účet Nadace

43 43 043/0300

pod heslem DVD.

Více informací najdete i na
FB LEUKEMIE A JA

Benefiční koncert byl událostí roku

Jsou to již více než tři roky od úmrtí primáře MUDr. Vladimíra Kozy, ale stále jako kdyby byl přítomný. To si znovu uvědomili návštěvníci benefičního koncertu uspořádaného na jeho počest, kteří se sešli v plzeňském Divadle J. K. Tyla.

Přišli, aby zavzpomínali na člověka, který stál v naší republice u zrodu transplantačního programu kostní dřeně a jehož dílo žije a rozvíjí se dál. Jak řekl na koncertě předseda správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně doc. MUDr. Samuel Vokurka, Ph.D.: „Desítky tisíc pacientů mu vděčí za svůj život. Jeho práce měla světový rozměr, protože Český národní registr dárců dřeně je napojený na mezinárodní registry, to znamená, že nejen náš pacient může dostat pomoc od dárce zdaleka, ale i zahraničnímu nemocnému může pomoci dárce kostní dřeně z České republiky.“

Večerem provázel herec a dramatik Antonín Procházka a zahráli a zazpívali Marta Kubišová, Radka Fišarová, Drum Band Františka Zemana, pěvecký sbor Cansona z Mariánských Lázní, pěvecký sbor Andělci, Radka Sehnoutková a West Live Clarinet Quartet.

Primář MUDr. Vladimír Kozá na snímku Herberta Slavíka

Velice si vážíme vaší pomoci.

Děkujeme všem, kteří přispěli finančním darem nebo svou aktivitou podle svých možností.

Pro Nadaci pro transplantace kostní dřeně není žádný dar malý.

Všechny informace o hospodaření naší nadace najdete na

www.kostnidren.cz

Skauti už pomohli více než osmi miliony!

pomoci. Ti jim za to můžou vhodit dobrovolný příspěvek do zapečetěné kasičky.

Benzínkovou sbírkou zorganizovali roveři a rangers letos už po osmnácté. Letos získali na činnost nadace 236 648 Kč a za všechna léta dohromady 8 264 785 korun!

V září proběhla další Benzínová sbírka nazvaná Společně proti leukémii. Jedná se o společnou humanitární akci Junáka – Českého skauta a Nadace pro transplantace kostní dřeně. Jejím cílem je pomoci lidem postiženým leukémií a dalšími nemocemi krvetvorby.

Sbírka probíhá na čerpacích stanicích po celé České republice. Skauti a skautky tam přijíždějícím autům umývají okna a řidičům podávají informace o činnosti nadace a možnostech

Fanoušci na Barum Czech Rally Zlín vzali registraci do ČNRDD útokem

Registru dárců zažil o posledním srpnovém víkendu nápor, jaký dlouho nepamatuje. Ve třech dnech, kdy se celým Zlínským krajem proháněla rally auta v rámci Barum Czech Rally Zlín, se objevil na náměstí ve Zlíně a v servisní zóně v Otrokovicích mnohem méně nápadný projekt, který pro ČNRDD navrhla a také realizovala komunikační agentura Reklamní inženýři ze Zlína. Na dvou odběrných místech probíhal zápis do našeho registru díky zdravotním sestřím ze společnosti Imalab spolu s dobrovolnicemi Zdenkou Wasserbauerovou a Myriam Farskou. Ty všechny měly během

víkendu plné ruce práce, jejich maximální nasazení se ale vyplatilo. Akce nazvaná Jedu na dřeň totiž do registru přivedla 571 nových potenciálních dárců. Zájem předčil veškeré očekávání a dokázal, že fanouškům motosportu není empatie cizí.

„Jsem nadšená, že se během jediného víkendu podařilo získat takové množství nových potenciálních dárců do registru. Statisticky tak dokážeme pomoci pěti pacientům, protože průměrně každý 120. registrovaný se stává dárcem,“ radovala se z úspěchu akce Zdenka Wasserbauerová.

Dny lidí dobré vůle na Velehradě

V sobotu 4. července a v neděli 5. 7. se mladí účastníci cyrilometodějské poutě na Velehradě mohli registrovat v ČNRDD. Odběry vzorků krve a vyplňování dotazníků probíhaly ve staré zdejší škole. Zdravotní sestry a MUDr. Yveta Stavařová, primářka Hematologicko-transfuzního oddělení nemocnice ve Zlíně se po oba dva dny nezastavily!

Na zápisy do ČNRDD se přišel na Velehradě podívat také jeden z patronů programu dárcovství kostní dřeně biskup Václav Malý. Na svém facebooku k tomu napsal: „Prožil jsem nádhernou chvíli na Velehradě v neděli 5. 7. po hlavní mši sv. při návštěvě prostor, kde stáli v zástupu radostní a usměvaví lidé na odběr krve, aby se tak zařadili mezi dárcce kostní dřeně. Milé zdravotní sestry a ochotní dárci - mnozí opravdu mladí - vytvořili atmosféru autentické evangelijní blízkosti a vstřícnosti. Díky!“ Všudypřítomná pozitivní nálada na cyrilometodějské pouti a nadšení mladých pro náš registr přinesly nečekaný výsledek – 388 nově zapsaných potenciálních dárců kostní dřeně!

Děkujeme všem, kteří do registru na Dnech lidí dobré vůle vstoupili, samozřejmě i těm, kteří se na organizaci odběrů jako dobrovolníci podíleli!

Sluníčka na plzeňském nebi

Marie Helmová, profesorka plzeňského Gymnázia Luďka Píka, členka správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně je v programu dárcovství kostní dřeně pojem.

S jejím jménem jsou především spjaté Sluníčkové sbírky, u jejichž zrodu stála. Od roku 1996, kdy proběhla první, studenti školy do pečlivě zapečetěných kasiček vybrali neuvěřitelné 2 miliony 930 tisíc korun. Takže dvacátiny sbírek mohou po příští sbírce oslavit poškozením třímilionové sumy!

Paní profesorko, jak se vlastně Sluníčková sbírka „narodila“?

V roce 1996 probíhala jedna z prvních kampaní Českého národního registru dárců dřeně, která hledala dárcce a já jsem se rozhodla, že se přihlásím. Tenkrát se dárci dřeně registrovali na transfuzním oddělení FN Plzeň. V čekárně jsem listovala nadačním časopisem Naděje a dočetla jsem se, že hledají spolupracovníky. Na oddělení mi pak nabrali krev, zapsali do ČNRDD, a tím to skončilo, bohužel nikdy mou dřeň nikdo nepotřeboval a teď už jsem za věkovým limitem...

... ale pomohla jste jinak a opravdu hodně.

Nabídla jsem v tom devadesátém šestém Nadaci pro transplantace kostní dřeně svou pomoc. Její formu nechali na mně. Řekla jsem si: dělám se studenty, bylo by fajn, kdyby se mi je podařilo zapojit. Tehdejší ředitel gymnázia Jaromír Kašpar tomu byl příznivě nakloněn. Poptávala jsem se proto studentů v jednotlivých třídách, jestli by byli ochotni se do nějaké charitativní akce zapojit a zájem měli. Začali jsme s mytím skel a automobilů u benzínových pump. Opakovali jsme to 4-5 let.

Poté jste skončili?

Výnos nebyl nijak omračující, první sbírka vynesla 3 600 korun, další nejvíce 20 tisíc. Děti navíc pracovaly v zimě a nepohodě, ne všude je majitelé benzínek vítali. Takže jsme přemýšleli, co jiného.

A tak vznikl nápad se sluníčky, který dostane dárcce peněžního obnosu za odměnu a pro radost?

Ano. Studenti si je dělají na každou akci sami, pohrají si s nimi, nazdobí a mají dobrý pocit, že jejich sluníčka někoho potěší. S minimálními náklady přináší maximální zisky. Vyrobit všechna sluníčka na jednu Sluníčkovou sbírku stojí 500 až 800 korun, a když je výtěžek například 150 tisíc, to už za to stojí. Míval z toho velkou radost i primář Vladimír Koza a doktorka Mája Švojkrová, kteří byli u vzniku nadace.

Za těch 19 let jsou to jistě stovky studentů, které se do akce zapojují. Kolik jich při jedné sbírce bývá?

V průměru je jich padesát, naposledy dokonce sedmdesát.

Líší se nějak ti, kteří sluníčka nabízejí dnes, od těch před lety?

Naděšení je pořád stejné a z toho mám radost. Studenti se samozřejmě mění, jedni odmaturoují a ze školy odcházejí a místo nich zas přicházejí další. Cením si toho, že to je opravdu dobrovolná akce, probíhá mimo vyučování, přihlásí se opravdu jen ti, kteří mají zájem. Ne vždy se setkají u lidí s pochopením, někdy si musí i leccos vyslechnout. Poznávají realitu života, že ne všechno je růžové. Přesto se i na leccaké hrubičky usmívají. Letos například je v jednom obchodním domě zpočátku nekompromisně odmítlo 30 lidí za sebou. O to větší radost pak měli, když jeden pán s úsměvem vytáhl tisícikorunu.

A vědí studenti, jak jsou peníze, které jejich sbírka přinesla, zhodnocené?

Jéje. Děti jsem pravidelně brávala na transplantační jednotku Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň. Měli možnost mluvit s pacienty, kteří podstoupili transplantaci kostní dřeně. Velice je to zasáhlo, a to je přece ta nejlepší motivace. Vědí, že peníze jdou na vyšetření dárců kostní dřeně a viděli, že to má smysl, že dárci opravdu zachraňují lidské životy.

Hasiči jsou stále v akci

Hasiči často zachraňují lidské životy. A proto je jim blízký program dárcovství kostní dřeně, který pomáhá vrátit do života lidi s vážnými chorobami krve tvorby.

V polovině května měl premiéru společný projekt Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje a ČNRDD. Cílem projektu s názvem „Nemusíš být hasič, aby ses stal hrdinou“ je získat další nové dárcce kostní dřeně. Během půldne se do našeho registru zapsalo 22 nových dárců dřeně.

21. května se projekt představil již podruhé, a to při Memorálu Jindřicha Šmause, soutěži

hasičů a záchranářů. Během něj se do registru zapsalo 17 nových potenciálních dárců.

Potřetí se projekt představil 11. července v centru Plzně, kam se sjeli nejzdatnější hasiči (mezi nimi i úřadující mistři světa) z celé republiky na náročnou soutěž plnou silových disciplín. Na závěr ještě soutěžící museli zvládnout výstup v plné hasičské k ochozu kostelní věže katedrály sv. Bartoloměje, který je ve výšce 62 m (301 schodů)! Velký dík rovněž zasluhuje skutečnost, že v onen den se do ČNRDD zapsalo 21 nových hrdinů.

**Krásné svátky a pevné zdraví
v roce 2016 Vám přeje**

**NADACE PRO TRANSPLANTACE
KOSTNÍ DŘENĚ**

**Někdy život visí na vlásku,
někdy na pár korunách.**

Každý den onemocní v ČR
někdo akutní leukémií

DMS KOSTNIDREN

na číslo **87777**
cena SMS je **30 Kč**, nadace obdrží **28,50 Kč**

**Všechny akce a bližší informace o činnosti
Nadace pro transplantace kostní dřeně na:**

<https://www.facebook.com/NadaceKostniDren>
<http://www.kostnidren.cz/nadace/>

**NADACE PRO TRANSPLANTACE
KOSTNÍ DŘENĚ**

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň • Tel.: +420 377 521 753
e-mail: nadace@kostnidren.cz

**ČESKÝ NÁRODNÍ REGISTR
DÁRCŮ DŘENĚ**

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň • Tel.: +420 377 533 300
e-mail: registr@kostnidren.cz

www.kostnidren.cz

Konto ČSOB 4343043/0300

Tisk + DTP: Euroverlag Plzeň, www.euroverlag.cz

Grafické zpracování: Barbora Müllerová

Redakce: Jana Kořínková, Petra Matušková,

Jana Navrátilová, Vanda Staňková,

Vladimíra Štěpánková, Mája Švojkrová

a spolupracovníci

Foto na titulní straně: Klára Žitňanská
Neprodejné. Ev. číslo MK ČR E 19927.